

Отже, обґрунтування розміру завданих збитків та упущеної вигоди, а також причинного зв'язку між неправомірним розголошенням та завданням збитків є обов'язком правовласника. Враховуючи той факт, що в законодавстві відсутні прямі норми, та специфічні способи захисту саме «ноу-хау» правовласнику залишається лише одна можливість — а саме, використання загальних цивільно-правових способів захисту, що не дозволяють ефективно захистити «ноу-хау», як специфічний об'єкт інтелектуальної власності. Необхідно доповнити положення про охорону «ноу-хау» нормою, що дозволяє стягувати правовласнику компенсацію.

Адміністративні способи захисту інтелектуальних прав здійснюються відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення. Однак, зазначений нормативний акт не містить спеціальних норм, щодо захисту «ноу-хау», і правовласнику так само, як і за цивільно-правовими способами захисту, доведеться посперитися на загальні норми. КУпАП містить 2 статті які можна застосувати до захисту таких правовідносин. Це Стаття 51-2 КУпАП, яка встановлює відповідальність за порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності в формі штрафу від 10 до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією незаконно виготовленої продукції та обладнання. Проте, дана стаття не містить у своєму переліку об'єктів інтелектуальної власності, такий об'єкт як «ноу-хау» і обов'язком правовласника буде не лише довести склад адміністративного правопорушення а і те, що «ноу-хау» може бути об'єктом правової охорони за цією нормою. Позитивним моментом є те, що стаття не встановлює вичерпний перелік об'єктів прав інтелектуальної власності.

Відповідно до статті 164-3 КУпАП отримання, використання, розголошення комерційної таємниці, а також конфіденційної інформації з метою заподіяння шкоди діловій репутації або майну підприємця - тягне за собою накладення штрафу від 9 до 80 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ця норма є настільки загальною, що застосувати її при захисті «ноу-хау» як об'єкта інтелектуальної власності практично неможливо. По-перше, «ноу-хау» не завжди використовується у господарських правовідносинах як комерційний об'єкт. По-друге, у диспозиції статті не іде мова про «ноу-хау» - захисту підлягає комерційна таємниця чи конфіденційна інформація. Більш того, одним із елементів складу правопорушення є визначення статтею специфічна мета - заподіяння шкоди діловій репутації або майну.

Необхідно передбачити особливі цивільно-правові механізми захисту «ноу-хау». Удосконалити адміністративні норми, та збільшити розміри штрафів, до економічно обґрунтованих або встановити інший вид відповідальності.

ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК РІЗНОВИДУ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ

Кузнецова О.М., студент факультету соціології і права НТУУ «КПІ»

Науковий керівник: к.і.н., доцент кафедри адміністративного та господарського права факультету соціології і права НТУУ «КПІ» Цирфа Г.О.

Відповідно до статті 418 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України), право інтелектуальної власності - це право особи на результат інтелектуальної, творчої діяльності або на інший об'єкт права інтелектуальної власності. В частині 2 цієї статті зазначається, що право інтелектуальної власності становлять особисті немайнові права інтелектуальної власності та/або майнові права інтелектуальної власності, зміст яких щодо певних об'єктів права інтелектуальної власності визначається ЦК України та іншим законом. Частиною 3 вищевказаної статті гарантується непорушність права інтелектуальної власності: «Ніхто не може бути позбавлений права інтелектуальної власності чи обмежений у його здійсненні, крім випадків, передбачених законом».

Право інтелектуальної власності включає в себе три складові: авторське право та суміжні права, право промислової власності, право на засоби індивідуалізації товарів та учасників господарського обігу.

Правове регулювання авторського права та суміжних прав здійснюється на підставі Закону України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792-XII, Закону України «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних» від 23.03.2000 № 1587-III.

Право промислової власності закріплене в кількох нормативно-правових актах, які класифікуються залежно від предмету охорони: Закон України «Про охорону прав на винаходи та корисні моделі» від 15.12.1993 № 3687-XII, Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» від 15.12.1993 № 3688-XII, закон України «Про охорону прав на сорти рослин» від 21.04.1993 № 3116-XII, Закон України «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем» від 05.11.1997 № 621/97-ВР, Положення про свідоцтво на раціоналізаторську пропозицію від 22.08.1995 № 129 та інші.

Право на засоби індивідуалізації товарів та учасників господарського обігу також охороняється різними законами відповідно до предмету регулювання, а саме: Закон України «Про охорону прав на зазначення походження товарів» від 16.06.1999 № 752-XIV; Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15.12.1993 № 3689-XII та інші.

Таким чином, законодавчо питання охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності чітко прописані та врегульовані. Проте, на практиці не все так ідеально.

Часто судді припускаються помилки при дослідженні обставин вчинення порушення або не з'ясовують його взагалі. Такий недолік виявився при розгляді касаційної скарги до Вишого господарського суду України. Так, Товариство звернулося до господарського суду з позовом про заборону відповідачеві використовувати частину назви твору, майнові авторські права на який належать позивачеві, а також просило стягнути на його користь компенсацію за порушення авторського права. Попередні судові інстанції задовольнили позов, посилаючись на той факт, що відповідач використовував частину назви твору позивача. Оскільки, «для правильного вирішення даного спору попереднім судовим інстанціям належало не лише встановити факт використання відповідачем частини назви твору позивача, але й з'ясувати, чи є ця частина результатом творчої праці автора твору (є оригінальною) та чи може вона використовуватися самостійно як твір». З огляду на те, що ці обставини не були з'ясовані, касаційна скарга була задоволена, а справа – передана на новий розгляд до суду першої інстанції.

З приводу іншого виявленого недоліку Вищий господарський суд України рекомендує: «у вирішенні спору про визнання недійсним свідоцтва на знак для товарів і послуг господарський суд мав, зокрема, шляхом експертного дослідження з'ясувати, чи є позначення за відповідним свідоцтвом таким, що породжує у свідомості споживача асоціації, пов'язані з певною якістю, географічним походженням товарів або послуг чи з певним виробником, які насправді не відповідають дійсності (а при позитивній відповіді – з'ясувати фактори, які на це впливають)».

Підсумовуючи вищенаведене можна зазначити, що у питаннях захисту прав інтелектуальної власності існують величезні прогалини і перш за все в його розумінні та сприйнятті як самими людьми, так і особами, які повинні допомагати в захисті порушеного чи оспорюваного права.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЩОДО ЗАХИСТУ ЖИТЛОВИХ ТА МАЙНОВИХ ПРАВ ДІТЕЙ В УКРАЇНІ

Поліщук Н.В., студент ННПП НАВС

Науковий керівник: старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін ННПП НАВС Кириченко Ю.І.

В Україні проблема захисту житлових та майнових прав дітей залишається не до кінця врегульованою чинним законодавством, не вироблено чіткої процедури щодо захисту визначених прав дітей.